

Diákok foglalkoztatása

Tisztelt Ügyfelünk!

Jelen tájékoztatónkban a diákok foglalkoztatására vonatkozó adózási szabályokról szeretnénk röviden tájékoztatást nyújtani.

Forrás: NAV

1.) Milyen feltételeknek kell megfelelni ahhoz, hogy valaki diákként dolgozhasson?

A Munka törvénykönyve szerint munkavállalóként az létesíthet munkaviszonyt, aki a **16. életévét betöltötte**. A törvény azonban – **iskolai szünet időtartama alatt** – annak a **15. életévét betöltött** tanulónak is engedélyezi a foglalkoztatását, aki általános iskolában, szakiskolában vagy középiskolában nappali rendszerű képzésben folytatja tanulmányait.

2.) A munkavállaláshoz kapcsolódóan van-e valami teendő a NAV-nál?

A munkavégzés bármely formájához szükséges, hogy a tanuló rendelkezzen **adóazonosító jellel**. Amennyiben a diák még nem rendelkezik adóazonosító jellel, az **adókártya igényléséhez a 12T34-es** nyomtatványt kell kitölteni és eljuttatni az adóhatósághoz.

3.) Milyen módon foglalkoztathatók a diákok?

A tanuló – mindenki máshoz hasonlóan – alkalmazható:

- **munkaviszonyban;**
- **munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban** (pl. megbízási szerződéssel); vagy
- **egyszerűsített foglalkoztatás keretében**, háztartási alkalmazottként (pl. babysitter).

Az előbbieken túl több, kizárólag a diákok munkavállalásához kötődő foglalkoztatási forma is létezik: az **iskolaszövetkezetben nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató** tanuló, hallgató tag munkavégzése, tanulószerveződés, a hallgatói szerveződés és az együttműködési megállapodás alapján történő munkavégzés.

4.) Ha a tanulót munkaviszonyban foglalkoztatják, milyen adó, illetve járulék kötelezettségek terhelik?

a.) A foglalkoztatás legjellemzőbb esete, amikor a tanuló **munkaszerződés** alapján munkaviszony keretében végez munkát. A személyi jövedelemadóról szóló törvény nem különbözteti meg a diákok munkavállalását, ezért adózási szempontból a diákok munkaviszonyból származó jövedelme **ugyanúgy bérjövedelemnek tekintendő**, mint bármely más munkavállaló esetében. A bérjövedelem nem önálló tevékenységből származó jövedelemnek minősül, amellyel szemben költség nem számolható el. A munkáltató az általános szabályok szerint köteles levonni és megfizetni a személyi jövedelemadó-előleget. Az összevont adóalapba tartozó jövedelmek 2 millió 424 ezer forintot meghaladó részét adóalap-kiegészítés terheli (szuperbruttósítás). **Az összevont adóalap után fizetendő adó mértéke 16 százalék.**

- b.) A közép-, illetve felsőfokú oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató tanulók, hallgatók **egészségügyi szolgáltatásra jogosultak**.

A munkaviszony keretében foglalkoztatott tanuló – más munkaviszonyban álló személyhez hasonlóan – a Tbj. szabályai szerint biztosítottá válik és a már említett természetbeni egészségbiztosítási ellátáson túl a társadalombiztosítás valamennyi ellátására, ennek részeként pénzbeli ellátásokra – így például táppénzre, nyugdíjra – is jogosultságot szerez.

A tanulónak juttatott járulékalapot képező jövedelem után a tanuló **8,5 százalékos mértékű egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot, továbbá 10 százalék nyugdíjjárulékot fizet**. Ezeket a járulékokat nem a tanulónak, hallgatónak kell megállapítania és befizetnie, azt tőle a munkáltatója vonja le és gondosodik annak az adóhatóság felé történő befizetéséről, bevallásáról is (a tanulónak ezzel kapcsolatban kötelezettsége nincs).

- 5.) Ha a diákot munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban foglalkoztatják, akkor mennyiben térnek el az adó- és járulékfizetés szabályai a munkaviszonynál ismertektől?**

A munkavégzés másik tipikus esete a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban végzett diákmunka. Ide tartozik, ha a tanulóval **megbízási szerződést** kötnek.

a.) A megbízási szerződés alapján kapott díjazás önálló tevékenységből származó jövedelemként lesz adóköteles. A munkaviszonyból származó jövedelemmel ellentétben az önálló tevékenységből származó bevétellel szemben széles körű költségelszámolás lehetséges. Ennek kétféle módja van: a tételes-, illetve a bizonylat nélküli költségelszámolás.

Tételes költségelszámolás esetén a tanulónak valamennyi, a tevékenységével kapcsolatosan felmerült, az Szja tv 3. számú mellékletének rendelkezései szerint elismert költségét számlával kell igazolnia. A másik módszer a **10 százalékos költséghányad alkalmazása**, melynek érvényesítéséhez nincs szükség számlákra. Ilyenkor a bevétel 90 százaléka minősül jövedelemnek. Jellemzően a nyári szünetben folytatott tevékenységek jelentős költségeket nem keletkeztetnek a diákoknál, így leginkább a 10 százalék költséghányad alkalmazása célszerű az adóalap számítása során.

Az önálló tevékenységből származó bevétel esetében is az adó alapját - munkaviszonyból származó jövedelemhez hasonlóan – a jövedelem után kell megállapítani. **Az adó mértéke ebben az esetben is 16 százalék.**

A munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony (pl. megbízási jogviszony) keretében foglalkoztatott diákok a munkaviszonytól eltérően nem lesznek automatikusan biztosítottak. Ilyenkor a biztosítottá válás törvényben előírt feltétele, hogy a foglalkoztatott (a diák) havi díjazása elérje a tárgyhónap első napján érvényes minimálbér összegének 30 százalékát, illetve naptári napokra nézve annak 30-ad részét. Jelenleg a minimálbér összege: 93.000 forint, melynek 30 százaléka 27.900 forint.

Ha a **biztosítási jogviszony létrejön, a tanuló 10 százalékos mértékű nyugdíjjárulékot, valamint összesen 7 százalék egészségbiztosítási járulékot fizet**. A járulékokat ebben az esetben is foglalkoztató vonja le és gondosodik annak az adóhatóság felé történő bevallásáról is (a tanulónak ezzel kapcsolatban kötelezettsége nincs). A foglalkoztató a tanuló számára a levont járulékokról minden esetben igazolást köteles kiadni.

Abban az esetben, ha a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban foglalkoztatott diák havi díjazása nem éri el a tárgyhónapot megelőző hónap első napján érvényes minimálbér összegének 30 százalékát, biztosítási jogviszony nem jön létre. A tanulótól ilyen esetben nem von le a megbízó egyéni járulékot.

- 6.) A diákmunka egyszerűsített foglalkoztatás keretében is végezhető, de a tanulókat érintően az erről szóló törvény nem tartalmaz különleges előírásokat.**

Egyszerűsített módon létesíthető munkaviszony:

- mezőgazdasági, továbbá turisztikai ideénymunkára vagy
- alkalmi munkára.

Alkalmi munkának minősül a munkáltató és a munkavállaló között

- a) összesen legfeljebb öt egymást követő naptári napig, és
- b) egy naptári hónapon belül összesen legfeljebb tizenöt naptári napig, és
- c) egy naptári éven belül összesen legfeljebb kilencven naptári napig létesített, határozott időre szóló munkaviszony.

A foglalkoztatással kapcsolatos közterhet a munkáltató fizeti, a munkavállaló **diákot nyugdíjjárulék, egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék, egészségügyi hozzájárulás és személyi jövedelemadóelőleg-fizetési kötelezettség nem terheli.**

Az egyszerűsített foglalkoztatás keretében végzett munka ellenértéke az Sza tv. rendelkezése szerint munkaviszonyból származó, ezen belül bérjövedelemnek minősül.

7.) Iskolaszövetkezet tagjaként végzett munka

Az iskolai szövetkezet nappali tagozatos tanuló, hallgató tagja a Tbj. szabályai szerint nem minősül biztosítottnak, ezért az iskolaszövetkezet tagjaként végzett munkával összefüggésben a tanulónak **járulékfizetési kötelezettsége nincs.**

Az iskolaszövetkezet tagja részére kifizetett összeg munkaviszonyból származó jövedelem. Az **adókötelezettség** teljesítésével kapcsolatos tudnivalók a **4. pontban olvashatók.**

8.) Háztartási munka (adórendszeren kívüli keresettel járó foglalkoztatás)

Háztartási munkának minősül: a kizárólag a természetes személy és háztartásában vele együtt élő személyek, továbbá közeli hozzátartozói mindennapi életéhez szükséges feltételek biztosítását szolgáló következő tevékenységek: lakás takarítása, főzés, mosás, vasalás, gyermekek felügyelete, házi tanítása, otthoni gondozás és ápolás, házvezetés, kertgondozás.

Amennyiben a tanuló, hallgató háztartási alkalmazottként ilyen munkát végez, akkor a Tbj. szabályai szerint nem lesz biztosított, és az e tevékenységéért kapott jövedelme után **adó- és járulékfizetés nem terheli.** Adózással kapcsolatos kötelezettség csak a munkáltatónál jelentkezik. Ha a háztartási alkalmazott kéri, a munkáltató köteles a kifizetett munkaberről igazolást adni.

Reméljük, hogy tájékoztatónkat hasznosnak találták.

Amennyiben a témával kapcsolatosan bármilyen további kérdés merülne fel, készséggel állunk rendelkezésükre.

Dávid Éva

E: eva.david@iso-focus.hu

M: +36 30 9719092

